ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
Ἐτησία δραχ. 15
Ἐξάμηνος δραχ. 8

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
Ἐτησία φρ. χρ. 25
Ἐξάμηνος » 15

Συνδρομὴ προπληρωτέα

ΔΙ' ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΙΒΑΣ
Ἰδιαίτεραι συμφωνίαι

Τὸ φύλλον τιμᾶται 5 λεπτά

ΕΜΠΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Διευθυντὴς Δ. ΟΙΚ. ΚΑΛΑΠΟΘΑΚΗΣ

ΕΤΟΣ Α΄—ΑΡΙΘ. 8 | ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΡΙΘ. 3 | ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Κυριακὴ 17 Νοεμβρίου 1896

ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΝΕΟΤΟΥΡΚΟΥ

Ἡ τάξις δὲν δύναται ν' ἀποκατασταθῇ μόνιμος καὶ διαρκὴς καὶ ἡ Τουρκία δὲν δύναται νὰ σωθῇ εἰμὴ δι' ἐπαναστάσεως.

Ἡ ἐπανάστασις αὕτη βιαιοπαθὴς ἢ εἰρηνικὴ, εἶνε ἀναγκαία καὶ δύναταί τις νὰ εἴπῃ ἀπαραίτητος, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ νόσος ὑφ' ἧς πάσχομεν, ὑφ' ἧς καὶ αὐτὴ ἡ Εὐρώπη συμπάσχει μεθ' ἡμῶν, ἡ νόσος αὕτη προέρχεται ἐκ τοῦ ὑφισταμένου πολιτειακοῦ καθεστῶτος, τοῦ ἐπὶ τοῦ δεσποτισμοῦ καὶ τῆς αὐθαιρεσίας βασιζομένου.

Εἴμεθα ὑπὲρ ἐπαναστάσεως νομίμου καὶ εἰρηνικῆς, ἀποσκοπούσης εἰς τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ Συντάγματος· ἀλλ' ἡ ἐπανάστασις ἠμπορεῖ ν' ἀποβῇ βιαιοπαθὴς καὶ τὸ σφάλμα δὲν εἶνε ἰδικόν μας. Ἡ ἐπὶ τούτῳ εὐθύνη θὰ βαρύνῃ τὴν Εὐρώπην καὶ μόνην.

Αἱ σκέψεις ἡμῶν αὗται καθιστῶσι δῆλον ὅτι δὲν εἴμεθα θιασῶται τοῦ συστήματος ὅπερ ἐξύμνησεν ὁ ἔντιμος κ. Ἀνοτὼ ἐν τῇ ἀγορεύσει αὐτοῦ τῆς 3 Νοεμβρίου (ν. χ.), ἀγορεύσει μετὰ πάσης ἠρεμίας προμελετημένη, καὶ συντεταγμένη ἐν πληρότητι οὐδὲν καταλειπούσῃ εἰς τὴν ἐκ τοῦ βήματος αὐτοσχεδίασιν. Τὸ σύστημα τοῦ κ. Ἀνοτὼ εἶνε ἐκ τῶν πολυπλόκων ἐκείνων τεχνικῶν συμπλεγμάτων ἅτινα κέκτηνται μὲν τὸ πλεονέκτημα ὅτι εἶνε εὐφυοῦς διανοίας ἐπινοήματα, ἔχουσιν ὅμως λίαν εὔθραυστον τὸ ἐλατήριον καὶ συντρίβονται εἰς τὴν πρώτην εἰλικρινῆ δοκιμὴν τῆς λειτουργίας των.

Τῷ ὄντι τὸ σύστημα τοῦτο συνίσταται 1ον εἰς τὴν διατήρησιν μεταξὺ τῶν δυνάμεων στερρᾶς συνεννοήσεως (Sic) οὕτως ὥστε μηδεμία ἐξ αὐτῶν νὰ δύναται νὰ ἐνεργῇ μεμονωμένη 2ον εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῆς συνεννοήσεως ταύτης ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἐξαναγκασθῇ ὁ Σουλτάνος νὰ βελτιώσῃ τοὺς ὅρους τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν ὑπηκόων του καθ' ὅλον τὸ κράτος.

Ἀλλ' ἐὰν ἡ συνεννόησις αὕτη πράγματι ὑφίσταται, πῶς συμβαίνει νὰ ἐνεργῇ ὁ κ. Καμπὼν πάντοτε μόνος, καὶ νὰ κάμνῃ ὁ Σουλτάνος παραχωρήσεις εἰς αὐτὸν καὶ ὄχι εἰς τὴν Εὐρώπην; Τίς δὲ ἐσκέφθη περὶ τοῦ πρακτέου διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ Σουλτάνος ἤθελεν ἀρνηθῇ ν' ἀσπασθῇ καὶ ἐκτελέσῃ τὰς συμβουλὰς τῶν δυνάμεων; Ὁ κ. Ἀνοτὼ παρέλειπε τὴν περὶ τούτου πληροφορίαν. Διεκήρυξεν ἐξ ἐναντίας ὅτι δὲν θέλει νὰ θίξῃ οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον τὴν ἀκεραιότητα καὶ ἀνεξαρτησίαν τῆς Τουρκίας, καὶ ὀφείλομεν νὰ εὐχαριστήσωμεν αὐτὸν διὰ τὴν εὐθύτητα ταύτην τῶν αἰσθημάτων του.

Αἱ φιλικαὶ παραστάσεις θὰ ἀρκέσωσι κατ' αὐτὸν ὅπως πείσωσι τὸν Σουλτάνον νὰ πραγματοποιήσῃ πάσας τὰς ἐπιθυμητὰς μεταρρυθμίσεις καὶ νὰ σώσῃ τοὺς χριστιανοὺς καὶ τοὺς μουσουλμάνους ἀπὸ τῆς θηριώδους τυραννίας ἥτις πιέζει καὶ καταπνίγει αὐτούς.

Ἀπορεῖ τις τῷ ὄντι πῶς ἐπῆλθεν εἰς τὸ πνεῦμα διπλωμάτου τῆς ἀξίας τοῦ κ. Ἀνοτὼ σχέδιον τόσον χιμαιρικόν.

Εἶνε ἤδη τρία ἔτη ἀφ' ὅτου ἐπιδαψιλεύει τὰς συμβουλάς του εἰς τὸ Γιλδὶζ διὰ τοῦ κ. Καμπών· ἀλλὰ προέλαβέ τι διὰ τοῦ μέσου τούτου, καὶ ἡ ἀναρχία ἔπαυσε νὰ βασιλεύῃ καθ' ὅλον τὸ κράτος;

Γινώσκομεν ὅτι τὸ Γιλδὶζ, μεθ' ὅλην τὴν θρασεῖαν πρόκλησίν του πρὸς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον περιῆλθεν εἰς τὰ ἔσχατα, καὶ ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑποκύψῃ, ἂν μὴ θέλῃ ν' ἀποθάνῃ ἐξ ἀσιτίας. Ἀλλ' οὐδεὶς ἀγνοεῖ ἐπίσης ὅτι ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ὁ δεσποτισμὸς τοῦ Σουλτάνου, δὲν δύναται νὰ λάβῃ ὕπαρξιν μηδεμία σπουδαία μεταρρύθμισις. Ὁ δεσποτισμὸς δὲ οὗτος δὲν δύναται νὰ καταλυθῇ ἢ τοὐλάχιστον νὰ περιορισθῇ ἐντὸς εὐλόγων ὁρίων κατ' ἄλλον τρόπον εἰ μὴ διὰ τῆς συστάσεως κοινοβουλίου ἀσκοῦντος ἐνεργὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῆς διοικήσεως. Ὁ κ. Ἀνοτὼ θέλει νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ πεπαλαιωμένον τουρκικὸν οἰκοδόμημα χωρὶς νὰ τὸ ἀνανεώσῃ, θέλει νὰ τὸ ὑποδαστάσῃ χωρὶς νὰ θίξῃ τὰ θεμέλια αὐτοῦ, καὶ τοῦτο εἴτε διότι φοβεῖται τὴν πτῶσίν του, ἐξ ἧς θὰ διεταράσσετο ἡ εἰρήνη τῆς Εὐρώπης, εἴτε διότι αἰσθάνεται διὰ τὸ δεσποτικὸν πολίτευμα τοῦ Σουλτάνου ἀπόρρητον τινὰ συμπάθειαν, ἣν δυσκόλως ἀποκρύπτει.

Οἱ ἀκούσαντες καὶ ἀναγνώσαντες τὸν λόγον αὐτοῦ παρετήρησαν ὅτι ὁ κ. Ἀνοτὼ προφανῶς προσεπάθησε ν' ἀφήσῃ κατὰ μέρος τὸ πρόσωπον τοῦ Σουλτάνου, ὅστις, ὡς γνωστόν, ὑπῆρξεν ὁ αὐτουργὸς τοῦ αἱματηροῦ δράματος ὅπερ ἐξελίχθη πρὸ τῶν ὀμμάτων τῆς Εὐρώπης. Ἐπιρρίπτει τὴν εὐθύνην ἐπὶ τῶν κατοίκων τῆς Περσίας καὶ τῆς Μεσοποταμίας, ἐπὶ τῶν Κούρδων καὶ τῶν Χαμιδιέ, μόλις δὲ ὑπαινίσσεται συγκεκαλυμμένως, μετὰ δειλίας σχεδὸν, τὰς ὁδηγίας αἵτινες κατὰ δυστυχίαν παρεῖχον ὑπερβολικὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀρχὰς ἐστερημένας φρονήσεως καὶ φιλανθρωπίας. Ἔσπευσε μάλιστα ν' ἀνακαλέσῃ οὕτως εἰπεῖν τὴν φρᾶσιν του ταύτην καὶ ἐν τῇ συνεχείᾳ τοῦ λόγου του ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς φαίνεται ὡς νὰ λυπῆται διὰ τὴν κρίσιν του ταύτην, αὐστηρὰν κάπως καὶ ἐνοχοποιοῦσαν τὸ Γιλδὶζ εἰς τὰς σφαγὰς τῆς Ἀρμενίας.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ κ. Ἀνοτὼ ὡμίλησεν ὡς ὑπουργὸς, καὶ εἶνε δίκαιον ν' ἀνομολογήσωμεν ὅτι ὁ λόγος αὐτοῦ δὲν ἐστερεῖτο σθεναρότητος. Ἀλλὰ φεῦ! διατί ἡ σθεναρότης αὕτη νὰ ἐπιδειχθῇ τόσον ἀργὰ καὶ μετὰ τόσας συμφοράς!

Ἡ ἀγόρευσις τοῦ κ. Ζιωρὲς, τοῦ φοβεροῦ ἀθλητοῦ τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος, εἶνε ἀγόρευσις εὐθαρσοῦς ρήτορος, ὅστις ἀποκαλεῖ τὰ πράγματα διὰ τοῦ ἀληθοῦς ὀνόματός των. Δὲν συμμεριζόμεθα ποσῶς τὰς γνώμας τοῦ Ζιωρὲς περὶ κεφαλαίου καὶ γενικῆς διανομῆς τοῦ πλούτου, ἀλλ' ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ὁ σοσιαλιστὴς ρήτωρ εἶπε πρὸς τὴν Εὐρώπην σκληρὰς ἀληθείας, ἀνακουφιζούσας τὰ δυναστευόμενα πλήθη.

Ἀπέδειξεν αὐτὴν οὗτος οἷα πράγματι εἶνε, πανοῦργον δῆλον ὅτι καὶ ὑποκριτικὴν, θηριωδῶς ἐγωϊστικὴν καὶ ἀναισχύντως μακιαβελιστικὴν, μὴ ἔχουσαν τὸ θάρρος νὰ προσφεύγῃ εἰς τὰς παλαιὰς μεθόδους, ἃς διέκρινεν ἡ σφραγὶς φαινομενικοῦ τοὐλάχιστον μεγαλείου, ἔρπουσαν δὲ εἰς λοξοδρομίας, ἐστερημένην ἑνὶ αἰσχεδίου μετὰ δυνάμεως καὶ ἐπιμονῆς ἐπιδιωκομένου, παρέχουσαν πίστιν εἰς ψευδεῖς ὑποσχέσεις, καὶ ἐπικαλουμένην τὸ αἰώνιον Ἀνατολικὸν ζήτημα ἵνα δικαιολογήσῃ ἐξοπλισμοὺς ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ὁποίων κύπτουσιν οἱ λαοί, χωρὶς νὰ παρουσιάζῃ ἡ αὔξησις αὕτη τῶν πολεμικῶν δυνάμεων ὡς ἀντισήκωμα εὐγενῆ τινα σκοπὸν, τὴν κατάκτησιν ἰδανικοῦ ἢ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἀδυνάτων καὶ τῶν δυναστευομένων.

Μονάρχης ὡς ὁ Ἀβδοὺλ-Χαμὶτ ἠδυνήθη ἀτιμωρητεὶ ἐκ τοῦ βάθους τοῦ παλατίου του νὰ ὀργανώσῃ εὐρεῖαν συνωμοσίαν κατὰ τῶν ὑπηκόων του, νὰ καταπατήσῃ τὰς συνθήκας, νὰ παραδιάσῃ πᾶν δικαίωμα, νὰ παραδώσῃ τοὺς λαούς του εἰς τὴν μάχαιραν τῶν δολοφόνων, ν' ἀποστερήσῃ αὐτοὺς τῶν ἀρχαίων προνομίων των, νὰ ἐξαπλώσῃ τὴν τρομοκρατίαν καθ' ὅλον τὸ κράτος καὶ ν' ἀπειλήσῃ τὴν ἀσφάλειαν πάντων τῶν κατοίκων, χωρὶς ἡ Εὐρώπη ν' ἀντιπράξῃ κατὰ τῆς ἐκτελέσεως τῶν μυσαρῶν σχεδίων του.

Εἴδομεν αὐτὴν γονυπετοῦσαν πρὸ τοῦ τυράννου καὶ χαιρετίζουσαν αὐτὸν μὲ πολλὰ σελαμλίκια. Τοιοῦτο τὸ ἀπὸ τριῶν ἐτῶν ὑπὸ τῆς Εὐρώπης τελούμενον ἔργον, καὶ τὸ ἔργον τοῦτο ἔπρεπε νὰ στιγματισθῇ. Τοῦτο δὲ ἔπραξεν ὁ Ζιωρὲς πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν τῆς Βουλῆς. Ἀλλ' εἶνε ἀρκετὸν νὰ σώσῃ τοὺς πάσχοντας καὶ καταδυναστευομένους.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει **Χαλήλ.**

Η ΠΛΗΜΜΥΡΑ ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΩΝ ΕΡΕΙΠΙΩΝ

ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΠΑΡΑΛΕΙΦΘΕΝΤΑ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΠΑΘΟΝΤΩΝ

ΕΙΣ ΤΟ ΒΑΤΡΑΧΟΝΗΣΙ

Ἡ περιέργεια

Ἡ ἀθηναϊκὴ περιέργεια ἐξηκολούθησε καὶ χθὲς καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν νὰ σκαλίζῃ εἰς τὴν κοίτην τοῦ Ἰλισσοῦ καὶ εἰς τὰ ἐρείπια, ἀναζητοῦσα συγκινήσεις, ἀφορμὰς κουβέντας. Γεμάτος πάλιν χθὲς ὁ ποταμὸς, ὁ ὁποῖος ἔχει τόσον ξηρανθῆ, ὥστε τὸν διασκελίζουν καὶ τὸν ἀψηφοῦν καὶ αὐτὰ τὰ νήπια. Εἶνε τόσον μόνον τὸ νερόν του, ὅσον ἀρκεῖ διὰ νάγασύρωνται εὐσχήμως αἱ ἐσθῆτες τῶν κομψῶν ἐπισκεπτρίων.

Ὁ καφεπώλης μὲ τὸ τσιρότο

Εἰς τὸ παρὰ τὸ Στάδιον καφενεῖον τοῦ Νικολάου Πολίτη, καφενεῖον μὲ μικρὰ δωμάτια, εὑρίσκομεν τὸν καφεπώλην, φέροντα τεμάχιον τσιρότου, ὡς ἐπισκεπτήριον, ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ δύο τρεῖς πελάτας ἀνθρώπους ἐργατικούς.

— Ἤσουν ἐδῶ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς πλημμύρας; τὸν ἐρωτῶ.

— Ἐδῶ ἀλλὰ δὲν ἐπήραμε χαμπάρι παρὰ μόνον ὅταν εἴδαμε παιδιὰ κέτρεχαν. Ἐδῶ ἦτο καὶ ὁ υἱὸς τῆς Μπογιατζίνας, τῆς γρηᾶς ποῦ ἐπνίγη, κέπαιζε πρέφα.

— «Ρὲ, κάτι συμβαίνει, τοὺς λέγω· κόσμος τρέχει πρὸς τὸ ποτάμι».

Ἡ βροχὴ ἔπαυσε μιὰ στιγμὴ καὶ ὁ Μπογιατζῆς ἐπῆγε καὶ εἶπε τῆς μάννας του νὰ πάῃ 'ς τοῦ Θόδωρου τοῦ Τζαγλῆ τὸ σπίτι ποῦ εἶνε ψηλότερα.

— «Τί κανένα κοριτσάκι εἶμαι νὰ πνιγῶ;» τοῦ εἶπεν ἡ Μπογιατζίνα. Ἐσὺ νὰ προφυλαχθῆς, παιδί μου, νὰ μὴ κρυώσῃς καὶ γιὰ μένα μὴ σὲ μέλῃ.

Τὸ ποτάμι εἶχε φουσκώσει κέμπαινε 'ς τὸ σπίτι τὸ νερὸ, ἀλλὰ δὲν ἦτο φόβος ἀκόμη. Ὁ Μπογιατζῆς ἐγύρισε πίσω 'ς τὸ καφενεῖο, ἀλλὰ δὲν εἶχε φθάσει, ὅταν ἐκατέβηκε διὰ μιᾶς τὸ ποτάμι, ἔρριξε τὴν αὐλὴ τοῦ Πούλου κ' ἐπῆρε τὴν Μπογιατζίνα.

Ὁ υἱὸς τῆς πνιγείσης

— Κ' εὑρέθη ἐκεῖ ὁ υἱός της τὴν στιγμὴν ποῦ ἐπνίγετο;

— Μάλιστα, μᾶς εἶπεν εἷς τῶν πελατῶν ὁ ὁποῖος ἐραίνετο ὡς ἐργολάβος οἰκοδομῶν. Ἐγὼ τὴν εἶδα μὲς 'ς τὸ νερὸ, ποῦ τῆς ἤρχετο ὡς 'ς τὸ λαιμὸ, κέκτυποῦσε τὰ χέρια της κ' ἐρώναζε: «Βοήθεια! Παναγία μου!»

— Μάννα μου, προσπάθησε νὰ πιάσῃς τὴ λεῦκα, τῆς ἐφώναζε ὁ γυιός της.

Κ' ἐκύταξε νὰ πέσῃ εἰς τὸ ποτάμι νὰ πάῃ νὰ τὴν σώσῃ, ἀλλὰ τὸν ἠμπόδισαν. Θὰ πνιγότανε ἄδικα. Τά εἶχαν ὅλοι χαμένα κέφώναζαν:

— Μωρὲ σκοινιὰ, σκοινιά!

Ἀλλ' ὅσο νὰ βρεθοῦν σκοινιὰ, ἡ κακομοίρα ἡ Μπογιατζίνα πάει! Νάταν κι' ἄλλαις· τὴν ἐκουτρουβάλησε τὸ κῦμα καὶ πάει.

Ὁ σύζυγος τῆς λεχοῦς

— Κι' ὁ Ζαχαρίας τί γίνεται;

— Ποιός; Ὁ ἄνδρας τῆς κακομοίρας τῆς Μόσκως; Κι' ὁποῦ κακὸ σοῦ θέλει. Ἔμαθα πῶς ἐτρελλάθηκε.

— Ναι, λέγει καὶ ὁ καφεπώλης, ἤκουσα ὅτι τὸν ἔδεσαν γιατὶ φοβήθηκαν νὰ μὴ σκοτωθῇ. Μὰ γιὰ σκεφθῆτε· δὲν εἶνε καὶ νὰ τρελλαθῇ ἄνθρωπος, νὰ χάσῃ τὴν γυναῖκα του καὶ τέσσερα παιδιὰ διὰ μιᾶς;

Ὁ ναυτικὸς τοῦ Βατραχονησίου

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ εἰσέρχεται ὑποσκάζων γέρων τις μὲ κοῦκον καὶ ἄσπρο πανταλόνι, ὁ ὁποῖος λαμβάνει μέρος εἰς τὴν ὁμιλίαν:

— Αὐτὸς ὁ Τρελλὸς ὅταν καταιβάσῃ δὲν κάνει χωρατά. Εἶχε τόση δύναμι τὸ ρέμμα, ποῦ δὲν μποροῦσε νὰ γλυτώσῃ ὁ καλλίτερος κολυμπητής. Ἐγὼ ἔχω φάει τὴ θάλασσα μὲ τὸ κουτάλι...

— Τί εἶσαι τουλόγουσου;

— Ναυτικός.

— Μπᾶ, ναυτικός! τοῦ Ἰλισσοῦ ὑποθέτω.

— Ναυτικὸς καὶ ξιφομάχος, λέγει γελῶν εἷς τῶν πελατῶν.

Ὁ γέρων κύπτει καὶ λαμβάνει τὴν πεσοῦσαν ράβδον του, ἔπειτα δὲ λέγει μὲ κωμικὸν στόμφον:

— Εἶμαι ὁ Ἀντώνιος Λεονταράκης ξιφομάχος ποῦ μὲ τὴν πρώτην κόβω τὸ κολοκύθι πέρα, πέρα!

— Ὁ κακομοίρης ὁ Μπογιατζῆς, λέγει μετὰ τοῦτο μὲ σοβαρότητα, ἐτραβοῦσε τὰ μαλιά του. Δὲν τὸν γνωρίζεις; Εἶνε ἀποθηκάριος τῆς δημαρχίας.

Ὁ σώσας τὴν γυναῖκα

Νέος τις ἀμούστακος, ἐργατικὸς, κάθεται παραπέρα. Ἐννοήσας δὲ ὅτι εἶμαι δημοσιογράφος, λέγει πρὸς τὸν καφεπώλην μειδιῶν:

— Εἶδες; ἢ ἐφημερίδες γράφουν ὅτι τὴ γυναῖκα ἐκεῖ 'στὰ θέατρα τὴν ἔσωσεν ἕνας ἀξιωματικὸς καὶ τὴν ἔσωσα ἐγώ. Ἔκλαιγε ἡ κακομοίρα!...

Δὲν ἐτρελλάθη

Μεταβαίνω εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου μένει ὁ ἀπωλέσας τέκνα καὶ σύζυγον, καὶ ὠθήσας τὴν θύραν, εὑρίσκω εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἀδελφήν του:

— Τί κάνει ὁ Ζαχαρίας; τὴν ἐρωτῶ—ταπεινοφρόνως.

— Τί νὰ κάνει ὁ κακόμοιρος; μοῦ ἀπαντᾷ ἐν κατηφείᾳ. Νάτος!

Ἐστράφην καὶ εἶδα ἐνώπιόν μου τὸν δυστυχῆ ἐργάτην, λίαν κατεβεβλημένον καὶ μελαγχολικὸν, μὲ μάτια ὀλίγον ἄγρια, ἀλλ' ἥσυχον, οὐδὲν παρουσιάζοντα τὸ ἐπιβεβαιοῦν τὴν φήμην ἣν εἶχον ἀκούσῃ εἰς τὸ καφενεῖον. Καὶ σημειώσατε ὅτι ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τοῦ καφενείου καὶ τῆς οἰκίας ἐν ᾗ μένει ὁ Ζαχαρίας δὲν εἶνε ἑκατὸν βήματα.

— Κ' ἐδῶ ἐμπῆκε τὸ νερό; ἐρωτῶ παρατηρῶν ἴχνη εἰς τὴν αὐλήν.

— Βέβαια. Ἦλθε ἀπὸ πάνω τὸ ρέμμα κέπλημμύρισε αὐλὴ καὶ σπίτι, ἀπήντησεν ἡ γυνή. Τὰ ἔπιπλα ἔπλεξαν. Δὲν εἴδετε παρὰ πάνω 'ς τὴ ρεμματιὰ ποὐπῆρε τὴ βρύση;

— Καὶ δὲν ἦλθε κανεὶς νὰ σὲ 'δῇ, Ζαχαρία, καμμιὰ ἀπὸ τὶς κυρίαις, κανεὶς ἐκ μέρους τῆς Βασιλίσσης;

— Κανείς. Μόνο ὁ παπᾶς μας ἦλθε σήμερο καὶ μὲ εἶδε.

Ὁ διασωθεὶς Πούλος

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀκούεται πρὸ τῆς θύρας ζωηρὰ φωνὴ γέροντος. Καὶ ὁ Ζαχαρίας προκύψας ἐκ τῆς θύρας, ἀναφωνεῖ:

— Καλημέρα, κὺρ Κῶστα! Τί κάνεις; Ζωὴ σὲ λόγου σου!

— Ποιὸς εἶνε; τὸν ἐρωτῶ.

— Ἐκεῖνος . . . ποῦ 'κόντεψε νὰ πνιγῇ, μοῦ λέγει, ὁ γέρος.

Ἦτο τῷ ὄντι ὁ γέρο Πούλος, ὁ ἀπόστρατος ἐνωμοτάρχης, ὃν ἀναγνωρίζω ὡς τὸν ἐπιστάτην τοῦ γυμναστηρίου τῆς Ὁμονοίας.

— Μπᾶ! σὺ εἶσαι, μπάρμπα Κωνσταντῆ! τοῦ λέγω.

— Εἶδες τί ἔπαθα, παιδί μου; μοῦ ἀπαντᾷ μὲ τὴν ἔντονον φωνήν του.

— Καϋμένε μπάρμπα Κωσταντῆ! ποῦ νὰ φαντασθῶ πῶς ἤσουν ἐσὺ ἔτσι ποῦ σὲ παρίσταναν ἐδῶ οἱ χωριανοί σου!

Τῷ ὄντι ἐφανταζόμην καμμίαν γηραιὰν τίγριν τολιγώτερον, ἕνα γέρο τοκογλύφον ἄσπλαγχνον, ἕνα γέρο σταυρωτὴν ἁμαρτωλὸν, ὁ ὁποῖος ἔχει ψήσει τὸν κόσμον, κ' εὗρῆκα τὸν φτωχὸν ἐπιστάτην τοῦ γυμναστηρίου, γέροντα τίμιον καὶ ἀγαθὸν, ἂν καὶ μουρμουριάρην ὀλίγον καὶ ἰδιότροπον ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας του.

— Ἐδῶ σὲ παριστάνουν ὡς πλούσιον, τοῦ λέγω.

Ὁ γέρων μὲ ἠτένισε μὲ μειδίαμα οἰκτιρμοῦ.

— Τὰ λένε αὐτά; μοῦ εἶπε. Τί πλούσιος; Νά, εἶχα τὸ δικό μου, ἀπὸ τὴν οἰκονομία μου, γιατὶ δὲν ἤμουν κανεὶς ἄσωτος. Εἶχα τὸ σπίτι μου καὶ δύο χιλιάδες δραχμαὶς 'ξένα φορτσεράκι. Ἀλλὰ πᾶνε ὅλα τώρα ν' εὐχαριστηθοῦν ὅσοι μὲ ζήλευαν.

Τὸν συνώδευεν ὁ ἀδελφός του καὶ μία του ἀνεψιὰ διὰ νὰ τὸν παραλάβουν εἰς τὸν Πειραιᾶ ὅπου κατοικοῦν.

Ἀναπαράστασις τοῦ δράματος

Τὸν ἀκολούθησα μέχρι τῆς κατεδαφισμένης οἰκίας του διὰ νὰ μοῦ διηγηθῇ ἐκεῖ ἐπὶ τόπου πῶς τὸν παρέσυρεν ὁ ποταμός. Ἀλλ' ἐκεῖ, ὅταν ἐπεχείρησε νὰ μοῦ παραστήσῃ πῶς ἦτο τὸ σπίτι του, τὰ ἔχασε, ἐταράχθη, καὶ εἶπε πρὸς ἕνα ἐκ τῶν συνοδευόντων αὐτόν:

— Δεῖξε του σὺ ποῦ ἦτο ὁ τοῖχος, γιατὶ ἐγὼ δὲν ξέρω.

Ἔπειτα μοῦ διηγήθη διὰ βραχέων. Ἀφοῦ μπῆκε τὸ νερὸ 'ς τὴν αὐλὴ κ' ἐφούσκωσε, κ' ἔπιασε καὶ τὰ δωμάτια ἐγὼ ἔκλεισα τὴν πόρτα τῆς κάμαρας γιὰ νὰ τάμποδίσω. Ἐφώναξα καὶ τῆς γυναῖκας μου τῆς Τασῶς, ἀλλ' αὐτὴ εἶχε πάει 'ς τῆς Σαντορινιᾶς κ' ἐφώναξαν ἐκεῖ μαζῆ κ' ἔκλαιγαν. Ἀλλὰ σὲ λίγο ἡ κάμαρα ἔγεινε θάλασσα. Ἀνεβαίνω 'ς τὸ παράθυρο καὶ τὸ ἀνοίγω. Ἡ μάνδρα ἀπ' ἔξω εἶχε πέσει. Θάλασσα μπροστά μου θολὴ, μὲ κύματα καὶ βοή. Τὴ στιγμὴ

ΤΑ ΚΑΜΙΝΙΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ